

O ODGOVORNEM TURIZMU

Varujmo raznolikost ljudi, kultur in okolja

Naše izkušnje in deset načel

▶ **Mladi si želijo, čim več potovati in res je v sodobnem času mnogo več priložnosti za to, kot jih je bilo v preteklosti. Spoznavanje bližnjih krajev ali potovanje na drug konec sveta predstavlja sprostitev in učenje, povezano z dogodivščinami in osebnimi izpolnitvami. Organiziranje priložnosti za učenje skozi potovanja je postala dodana vrednost k rednemu delu tudi na šolah. Na Gimnaziji Frančeta Prešernia v Kranju povežemo potovanja z učenjem za odgovorni turizem, ki postaja alternativa masovnemu, enemu poglavitnih vzrokov za onesnaževanje in pretirano rabo naravnih virov ter izkoriščanje delovne sile.**

Kako potovati, da bomo prinesli dobrobit lokalnemu gospodarstvu, prebivalcem in naravnemu okolju, kamor potujemo ter da bomo ohranili raznolikost in lepote naše planeta? Vsi si to želimo za okolje, v katerem smo doma, ko pa potujemo po svetu, s svojim načinom potovanja pogosto negativno vplivamo na okolje, v katerem smo gostje. O tem razmišljamo v sklopu projekta Erasmus+, v katerem sodelujemo z gimnazijami s Češke, iz Litve in Bolgarije.

POSEBNI POPOTNIŠKI PROGRAMI
Vsaka gimnazija je v preteklih dveh letih organizirala en popotniški program po načelih odgovornega turizma, ki

pridružili mestni čistilni akciji v glavnem mestu Vihna ter se odpeljali v nacionalni park, kjer smo kolesarili in veslali. Septembra letos smo v Sloveniji šli na kratko potovanje z vlakom in raziskovali lokalno turistično ponudbo.

ODGOVORNO NA POTI

Največja vrednost takega projekta z vidika šole je zagotovilo izkušnja mednarodnega sodelovanja in krepitev zmožnosti delovanja v interkulturalnem prostoru. Učinkovitejši bi bili, če bi čim več dijakom lahko omogočili sodelovanje v mednarodnih projektih, kar pa je običajno težko zaradi omejitvev, ki so določene z razpisi. Vsebinska vrednost našega projekta, ki jo bomo ohranjali, so načela odgovornega potovanja, ki smo jih ves čas uresničevali in ozaveščali. O njih se nismo le učili, vse projekte aktivnosti smo namreč organizirali po teh načelih. Nekateri so bili udeležencem sami po sebi že blizu; denimo odkrivalj nova obzorja, bodi del skupine in ogibaj se nevarnostim, pa tudi priprava na po-

tovanje in spoštovanje lokalne kulture.

NAJVEČJI IZZIV

Glede ekološke zavesti sami sebe pogosto visoko vrednotimo, a na potovanjih se izkaže, da prsegamo na pritočno embalažo za enkratno uporabo, tako da je bil ta vidik naših aktivnosti kar velik izziv. Največji izziv pa je vsekakor bila uporaba lokalnih ponudnikov storitev in izdelkov, saj so po pravilu cenovno manj ugodni od večjih multinacionalk in nasploh niso tako usklajeni s prevladujočo potrošniško mentaliteto. Podpora lokalnega gospodarstva je bila postavljena kot vrednota v projektu in na tem področju smo dossegli, da udeleženci bolje poznajo lokalno ponudbo v svojem okolju, dijaki pa priznavajo, da zdaj med potovanji večkrat uporabite za svoje dejavnosti.

Prilagam naša načela odgovornega potovanja – za navdih in spodbudo, da jih tudi bralci uporabite za svoje dejavnosti.

ROMANA ČEMAZAR
Gimnazija Frančeta Prešernia
Kranj

10 načel odgovornega turizma

1. Načrtuj in se dobro pripravi

Razišči značilnosti destinacije in pripravi načrt v skladu z načeli odgovornega turizma. Nauči se osnov lokalnega jezika, da boš bolje razumel domačine. Imej primerno opremo.

2. Odkrivalj nova obzorja

Če se želiš osebnostno razvijati, ti to ne bo uspelo, če boš le doma. Pravo učenje se začne takrat, ko greš na potovanje. Vsakdo, ki potuje, ima drugačen, bolj izdelan pogled na mnogo stvari. Med potovanjem naletiš tudi na težave, ki so velik izziv. Ko se vračaš s potovanja, se zaveš, da obstajata dva svetova: eden je tam, kjer si doma, drugi pa v tujini.

3. Spoštuj lokalno kulturo

Zanimaj se za način življenja in se ravnaj po pravilih, ki veljajo v tej deželi. Čeprav včasih marsikaj težko razumemo, bi morali biti strpni do drugačnosti drugih kultur.

4. Sodeluj z domačini

Poišči stik z domačini, pogovarjaj se z njimi o njihovem načinu življenja. Povprašaj jih o krajih, ki jih je vredno obiskati, ter o stvarah, ki jih je vredno kupiti. S prostovoljnimi delom in prispevki podpri ranljive skupine ljudi. Tudi po potovanju ohrani stike z domačini, pošlji jim fotografije in pisma. Povebi jih, da obiščejo tvojo deželo in jim ponudi vodenje, hrano in prenočišče.

5. Misli na okolje

Zmanjšaj negativne vplive potovanja na okolje. Uporabi naravno prijazen in cenovno ugoden transport. Zmanjšuj smetenje. Uporabi biorazgradljivo embalažo ter embalažo za večkratno uporabo. V naravi pusti za sabo čim manj sledi.

6. Podpri lokalno gospodarstvo

Uporabljaj lokalni transport in prenočišča, kupuj lokalno pridelano hrano. Kupuj ročno izdelane spomlnike domačinov in tiste, ki niso bili ustvarjeni s kršenjem Konvencije o otrokovih pravicah ali iz ogroženih živali in rastlin. Ko plačuješ, preveri, da gre denar v prave roke.

7. Ogibaj se nevarnostim

Ne spravljaj sebe in drugih v nevarnost. Premisli dvakrat in naredi enktrat. Naj tvoja družina in prijatelji vedo, kje potuješ in kaj nameravaš. Uredi si zavarovanje. Pri sebi imej telefonske številke reševalcev in predstavništva.

8. Bodi samozadosten in neodvisen

Imej vse, kar potrebuješ, da si lahko neodvisen in samozadosten. Ne zanašaj se na to, da ti bodo drugi pomagali.

9. Bodi del skupine

Če potuješ v skupini, se pogovarjaj z drugimi o vaših idejah in počutju. Spoštuj druge člane in bodi pripravljen tehnološko pomagati svoja stališča. Ne pozabi spoštovati najšibkejšega člana skupine. Ne ravnaj, kakor da si sam.

10. Ozaveščaj okolico o odgovornem turizmu

Organiziraj predstavitve svojega potovanja in poudari odgovorni turizem. Posreduj informacije o dobrih krajih in daj povratno informacijo organizacijam, s katerimi si sodeloval. Naredi povzetek tega, kar si se naučil, kaj si skupaj z drugimi naredil dobro, kaj pa morate še izboljšati. Se enkrat premisli o stereotipih, ki si jih imel o deželi in ljudeh pred potovanjem; verjetno se je tvoje razmišljanje spremenilo.

